

Νέος Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας: Η Επιτροπή καθορίζει νέο σχέδιο για τη στήριξη της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και της ανάκαμψης της ΕΕ

Βρυξέλλες, 30 Σεπτεμβρίου 2020

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε [«Ανακοίνωση σχετικά με έναν νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας για την Έρευνα και την Καινοτομία»](#). Ο νέος [Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας](#), βασιζόμενος στην αριστεία, ανταγωνιστικός, ανοικτός και με γνώμονα το ταλέντο, θα βελτιώσει το τοπίο της έρευνας και της καινοτομίας της Ευρώπης, θα επιταχύνει τη μετάβαση της ΕΕ προς την κλιματική ουδετερότητα και την ψηφιακή πρωτοπορία, θα στηρίξει την [ανάκαμψη](#) της από τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης του κορονοϊού και θα ενισχύσει την ανθεκτικότητά της σε μελλοντικές κρίσεις.

Η Επιτροπή καθόρισε στρατηγικούς στόχους και δράσεις που πρέπει να εφαρμοστούν σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, με στόχο να δώσει προτεραιότητα στις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, να βελτιώσει την πρόσβαση των ερευνητών στην αριστεία σε ολόκληρη την ΕΕ και να επιτρέψει να φθάσουν τα ερευνητικά αποτελέσματα στην αγορά και στην πραγματική οικονομία. Επιπλέον, η ανακοίνωση θα προωθήσει περαιτέρω την κινητικότητα, τις δεξιότητες και τις ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών εντός της ΕΕ, την ισότητα των φύλων, καθώς και την καλύτερη πρόσβαση σε επιστημονικά στοιχεία που έχουν αξιολογηθεί από ομοτίμους και χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους.

Η εκτελεστική αντιπρόεδρος για μια Ευρώπη Έτοιμη για την Ψηφιακή Εποχή, κα Μαργκρέτε **Βέστεϊγιερ**, δήλωσε: *«Η ΕΕ κατέχει ήδη ηγετική θέση στην καινοτομία μέσω της αριστείας της στο ερευνητικό και επιστημονικό πεδίο. Θέλουμε να βασιστούμε σε αυτό και να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για την επίτευξη ρηξικέλευθων καινοτομιών με γνώμονα την αγορά, οι οποίες θα συμβάλουν σε μια πράσινη ψηφιακή Ευρώπη και θα ενισχύσουν την ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανταγωνιστικότητά μας στην παγκόσμια σκηνή. Σήμερα θέτουμε μια νέα φιλοδοξία για έναν Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας που θα διευκολύνει τη συνεργασία και θα συμβάλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.»*

Η κ. Μαρία **Γκαμπριέλ**, επίτροπος Καινοτομίας, Έρευνας, Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Νεολαίας, δήλωσε σχετικά: *«Ζούμε σε καιρούς στους οποίους οι επιστημονικές δραστηριότητες απαιτούν ταχύτερη και αποτελεσματική συνεργασία. Πρέπει να ενισχύσουμε τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Έναν χώρο που περικλείει ολόκληρη την Ευρώπη, διότι η γνώση δεν έχει εδαφικά όρια, διότι η επιστημονική γνώση αυξάνεται με συνεργασίες, διότι η γνώση είναι αξιόπιστη αν υπάρχει ανοικτός έλεγχος της ποιότητάς της. Έχει επίσης περισσότερες ευκαιρίες να επιτύχει κορυφές αριστείας και να στηρίξει μια καινοτόμο και ριψοκίνδυνη βιομηχανία για τη διαμόρφωση ενός ανθεκτικού, πράσινου και ψηφιακού μέλλοντος.»*

Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας, ο οποίος εγκαινιάστηκε το 2000, έχει σημειώσει σημαντικά επιτεύγματα τα τελευταία χρόνια — ωστόσο, το σημερινό πλαίσιο μας ωθεί να επανεξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ενισχύσει τον ρόλο του, να προσδιορίσει και να εφαρμόσει καλύτερα τους βασικούς στόχους του, καθώς και να τον καταστήσει πιο ελκυστικό ως κοινό χώρο για τη δημιουργία πολύτιμης έρευνας και καινοτομίας. Επιπλέον, η Ευρώπη αντιμετωπίζει επί του παρόντος σημαντικές κοινωνικές, οικολογικές και οικονομικές προκλήσεις που επιδεινώνονται από την κρίση του κορονοϊού. Συνεπώς, η έρευνα και η καινοτομία είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, την υλοποίηση της ανάκαμψης της Ευρώπης και την επιτάχυνση της διττής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

Στόχοι του νέου Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας

Με βάση την ηγετική θέση της Ευρώπης στον τομέα της καινοτομίας και την επιστημονική αριστεία, ο νέος Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας αποσκοπεί να παρέχει κίνητρα για τον καλύτερο συντονισμό και συνεργασία μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών της και του ιδιωτικού τομέα· να οδηγήσει σε περισσότερες επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία· να ενισχύσει την κινητικότητα των ερευνητών, την εμπειρογνωμοσύνη τους και τη ροή της γνώσης.

Η ανακοίνωση ορίζει τέσσερις στρατηγικούς στόχους:

1. Προτεραιότητα στις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις στην έρευνα και την καινοτομία

με στόχο την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, για τη στήριξη της ανάκαμψης της Ευρώπης και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

Η στήριξη της ΕΕ στην έρευνα και την καινοτομία προβλέπεται μέσω διαφόρων προγραμμάτων, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», η [πολιτική συνοχής](#) και το «[Next Generation EU](#)». Για να επιτευχθούν οι απαιτούμενες θετικές αλλαγές και να διασφαλιστεί η ποιότητα των αποτελεσμάτων, η στήριξη της ΕΕ πρέπει να συμπληρωθεί με επενδύσεις από τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα. Η ανακοίνωση επιβεβαιώνει τον στόχο να επενδυθεί **το 3 % του ΑΕΠ** στην έρευνα και την καινοτομία στην ΕΕ και ενθαρρύνει την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και την ευθυγράμμιση των εθνικών προσπαθειών, θέτοντας ως **στόχο το 5 % της εθνικής δημόσιας χρηματοδότησης** για κοινά προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης και ευρωπαϊκές συμπράξεις έως το 2030.

Η αρχή της **αριστείας**, η οποία συνεπάγεται ότι οι καλύτεροι ερευνητές με τις καλύτερες ιδέες μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση, παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος για όλες τις επενδύσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

2. Βελτίωση της πρόσβασης σε άριστες εγκαταστάσεις και υποδομές για ερευνητές σε ολόκληρη την ΕΕ.

Οι επενδύσεις των κρατών μελών στην έρευνα και την καινοτομία παραμένουν άνισες, γεγονός που μεταφράζεται σε κενά στην επιστημονική αριστεία και στα αποτελέσματα καινοτομίας που πρέπει να γεφυρωθούν. Η ΕΕ στηρίζει ήδη τις υστερούσες χώρες, μεταξύ άλλων με εξατομικευμένη επιτόπια στήριξη και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα το διασφαλίσει περαιτέρω, μέσω ενισχυμένων συνεργασιών με πιο έμπειρους ομολόγους προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβαση στην αριστεία. Η Επιτροπή προτείνει στα κράτη μέλη, τα οποία υστερούν όσον αφορά τις μέσες επενδύσεις της ΕΕ στην έρευνα και την καινοτομία σε σχέση με το ΑΕΠ, να κατευθύνουν τις προσπάθειές τους στην **αύξηση των επενδύσεών τους κατά 50 % τα επόμενα 5 έτη**.

Για τον σκοπό αυτό, θα δημιουργηθούν ευκαιρίες κινητικότητας για την πρόσβαση των ερευνητών στην αριστεία και τη διεύρυνση της εμπειρίας τους μέσω ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης και **κινητικότητας** μεταξύ της βιομηχανίας και της ακαδημαϊκής κοινότητας. Προκειμένου να αντικατοπτρίζεται η πρόοδος προς την έρευνα με βάση την αριστεία, τα κράτη μέλη που υστερούν σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ σε δημοσιεύσεις με μεγάλη συχνότητα αναφοράς θα πρέπει να μειώσουν το άνοιγμα της ψαλίδας στον μέσο όρο της ΕΕ κατά **τουλάχιστον ένα τρίτο κατά τα επόμενα 5 έτη**.

3. Μεταφορά αποτελεσμάτων στην οικονομία για την ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων και της διείσδυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας στην αγορά, καθώς και προώθηση της ανταγωνιστικότητας και του ηγετικού ρόλου της ΕΕ στο παγκόσμιο τεχνολογικό περιβάλλον.

Προκειμένου να επιταχυνθεί η μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας στην πραγματική οικονομία και να υποστηριχθεί η εφαρμογή της [νέας βιομηχανικής στρατηγικής](#), η Επιτροπή θα ενθαρρύνει και θα καθοδηγήσει την ανάπτυξη **κοινών τεχνολογικών σχεδίων** με τη βιομηχανία που θα επιτρέψουν την προσέλκυση περισσότερων ιδιωτικών επενδύσεων σε βασικά διεθνή έργα. Αυτό θα προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνιστικών τεχνολογιών σε βασικούς στρατηγικούς τομείς, εξασφαλίζοντας παράλληλα ισχυρότερη ευρωπαϊκή παρουσία στην παγκόσμια σκηνή.

Παράλληλα, έπειτα από λεπτομερή παρακολούθηση, η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα ανάπτυξης ενός **πλαίσιου δικτύωσης** που θα βασίζεται σε υφιστάμενες οντότητες και ικανότητες, όπως π.χ. κέντρα αριστείας ή [κόμβους ψηφιακής καινοτομίας](#), για τη διευκόλυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών έως το 2022. Ακόμη, σε αυτό το διετές πλαίσιο, η Επιτροπή θα επικαιροποιήσει και θα αναπτύξει κατευθυντήριες αρχές, οι οποίες θα διασφαλίσουν την καταξίωση και ανταμοιβή της καινοτομίας, καθώς και έναν κώδικα πρακτικής για την έξυπνη χρήση της διανοητικής ιδιοκτησίας, ώστε να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε αποτελεσματική και οικονομικά προσιτή προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας.

4. Ενίσχυση της κινητικότητας των ερευνητών και ελεύθερη ροή γνώσης και τεχνολογίας, μέσω μεγαλύτερης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ώστε να διασφαλιστεί ότι όλοι επωφελοούνται από την έρευνα και τα αποτελέσματά της.

Η ΕΕ θα επιδιώξει να βελτιώσει τις ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης για την προσέλκυση και τη διατήρηση των καλύτερων ερευνητών στην Ευρώπη, καθώς και να παράσχει κίνητρα στους ερευνητές ώστε να σταδιοδρομήσουν εκτός του ακαδημαϊκού χώρου. Για τον σκοπό αυτό, θα προσφέρει επίσης, έως το τέλος του 2024, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους ερευνητικούς οργανισμούς, **μία εργαλειοθήκη για τη στήριξη της σταδιοδρομίας των ερευνητών**. Η εργαλειοθήκη θα αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία: πλαίσιο ικανοτήτων των ερευνητών για τον προσδιορισμό βασικών

δεξιοτήτων και αναντιστοιχιών· ένα πρόγραμμα κινητικότητας για τη στήριξη των ανταλλαγών και της κινητικότητας ερευνητών μεταξύ της βιομηχανίας και της ακαδημαϊκής κοινότητας· στοχευμένη κατάρτιση και ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»· και μια ενιαία πύλη που θα επιτρέπει στους πολίτες να βρίσκουν ευκολότερα πληροφορίες και να διαχειρίζονται τη μάθηση και τη σταδιοδρομία τους.

Η ΕΕ θα εργαστεί για την επίτευξη αυτών των στρατηγικών στόχων, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, μέσω [14 δράσεων](#) που συνδέονται μεταξύ τους και θα είναι καθοριστικής σημασίας για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προωθήσει ένα **Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Μετάβαση**, ένα στρατηγικό φόρουμ συζήτησης με τα κράτη μέλη που θα τα στηρίξει στη συνεκτική υλοποίηση αυτών των τεσσάρων στόχων. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης, έως το πρώτο εξάμηνο του 2021, τα κράτη μέλη να εγκρίνουν ένα **Σύμφωνο για την έρευνα και την καινοτομία στην Ευρώπη**, το οποίο θα ενισχύσει τη δέσμευσή τους για κοινές πολιτικές και αρχές και θα υποδεικνύει τους τομείς στους οποίους θα αναπτύξουν από κοινού δράσεις προτεραιότητας.

Στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών της για τη στήριξη της ανάκαμψης και την οικοδόμηση μιας πράσινης και ψηφιακής Ευρώπης, η Επιτροπή, επιπλέον του νέου Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, ενέκρινε επίσης σήμερα ένα [νέο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση](#) για την προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ψηφιακή εποχή, καθώς και [ανακοίνωση σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης](#) ως κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη.

Ιστορικό

Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας ξεκίνησε το 2000 με στόχο την καλύτερη οργάνωση και ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών, των περιφερειών τους και των ενδιαφερόμενων φορέων τους. Αποσκοπούσε επίσης στην ελεύθερη κυκλοφορία των ερευνητών, της επιστημονικής γνώσης και της τεχνολογίας σε ολόκληρη την ΕΕ και επικεντρωνόταν στην ενθάρρυνση της διασυνοριακής συνεργασίας και στη βελτίωση και τον συντονισμό των πολιτικών και των προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας των κρατών μελών.

Το 2018 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απηύθυνε έκκληση για την αναμόρφωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας το 2020 με νέα ανακοίνωση της Επιτροπής. Τον Δεκέμβριο του 2019 τα κράτη μέλη παρέιχαν συμβουλές σχετικά με το μέλλον του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας μέσω γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Έρευνας και Καινοτομίας.

Στο πλαίσιο της αντίδρασης της ΕΕ στην πανδημία του κορονοϊού, η Επιτροπή παρουσίασε, τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους, το [σχέδιο δράσης ERAvsCorona](#). Με βάση τους γενικούς στόχους και τα εργαλεία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, το σχέδιο δράσης είναι ένα έγγραφο εργασίας που εκπονήθηκε από κοινού από την Επιτροπή και τις εθνικές κυβερνήσεις. Καλύπτει βραχυπρόθεσμες δράσεις που βασίζονται σε στενό συντονισμό, συνεργασία, ανταλλαγή δεδομένων και κοινές προσπάθειες χρηματοδότησης.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Ενημερωτικό δελτίο](#): Νέος Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας

[Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας](#)

[Βίντεο «Ο νέος Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας»](#)

[Ανακοίνωση: Ένας νέος Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας για την Έρευνα και την Καινοτομία](#)

IP/20/1749

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Johannes BAHRKE](#) (+32 2 295 86 15)

[Marietta GRAMMENO](#) (+32 2 298 35 83)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)